

زمان خروج از بن بست وفاق

درباره مواجهه اقلیت با مسئله فیلترینگ که ایراد را هبرد پزشکیان را عیان کرده است

رضا رئیسی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

نزدیک به ۱۵ ماه از آغاز به کار دولت چهاردهم که شعار محوری و استراتژی اعلامی و اعمالی آن بر پایه «وفاق» و «ریل گذاری شده است، می گذرد. در این مدت، فارغ از همه قبض و بسط‌های رخ داده در سپهر سیاسی و رسانه‌ای داخلی و خارجی، دولت چهاردهم نتوانسته با بهره گیری از استراتژی وفاق، به دستاوردهای محسوس و ملموسی در ارتباطات با رتق و فتق پهنه امور و تحقق اندک وعده‌های انتخاباتی خود نائل شود و کارآمد عمل کند و رضایتمندی عمومی را حاصل کند و سرمایه اجتماعی خود را حفظ و ارتقا بخشد یا حداقل مانع ریزش در بدنه اجتماعی حامی خود شود. یکی از بارزترین وجوه ناکارآمدی استراتژی وفاق را می توانیم در فرایند طی شده در مقوله رفع فیلترینگ شاهد باشیم.

یکی از اصلی ترین وعده‌های رئیس جمهوری در ایام تبلیغات انتخاباتی که همه نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری نیز به ناکارآمدی آن اذعان و تصریح داشتندو حتی در چند برهه نیز اعلام شد که در جلسه سران قوا نیز اتفاق نظر در این خصوص وجود دارد، مسئله فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی بود. عموم کارشناسان و حتی وزیر ارتباطات نیز بارها بر تبعات امنیتی فیلترینگ تصریح و تاکید داشته‌اند. اما به رغم این اتفاق نظر همگانی در میان مسئولین و مردم و خواست عمومی در زمینه رفع فیلترینگ، درست در بزنگاه تصمیم گیری نهایی در شورای عالی فضای مجازی، خروجی غیرمنتظره رقم خورد و جریان اقلیتی که در همه حوزه‌ها نگاه ترحیمی انسدادی و تصلب‌مدارانه دارد، حرف خود را به کرسی نشاند و با وتوی رفع فیلترینگ، دست دولت را در پوست گردو گذاشت و ناکامی دولت و شخص رئیس جمهوری را در افکار عمومی را متبلور و طنین انداز کرد.

بدون هیچ تعارف و شرح و تفصیلی، شاید بتوان گفت تنها دستاورد ملموس و نمایان دولت در منظر افکار عمومی طی این یکسال ولادی، درست در جایی رقم خورد که مسعود پزشکیان فارغ از رویه منعطفانه و ملاحظه گرانه همیشگی خود، بدون تعارف ایستاد و عنوان کرد که قانون عفاف و حجاب مصوب مجلس را اجرا نمی کند. اکنون حامیان دولت می توانند مدعی باشند که این رویه متفاوت دولت چهاردهم نسبتاً در زمینه حقوق شهروندی گامی روبه جلو بود که توانست هم از خطرات و تلاطمات و ایجاد گسل ها و انشقاق سیاسی و اجتماعی آن هم در این برهه حساس و تعیین کننده، جلوگیری به عمل آورد و هم منافع عمومی و هم ثبات ساختاری حکمرانی را مصون دارد و به نوعی بازی برد-برد رقم بزند. در مقابل، اما شاهد هستیم آنجایی که دولت و شخص پزشکیان سعی کرده در چارچوب وفاق ورزی عمل کند و با جلب رضایت طبیفی خاص پروسه را تکوین و تکمیل کند، به بن بست خورده و دچار ناکامی شده و اعتبارش نزد افکار عمومی مخدوش شده است. این نتیجه متفاوت برآمده از دو رویکرد مجزا به خوبی نشان می دهد که دولت پزشکیان و شخص رئیس جمهوری باید در قالب چه راهبرد و نقشه‌راهی برای موفقیت و محبوبیت نزد افکار عمومی در کوتاه مدت و طی طریق در مسیر منافع عمومی و ثبات حکمرانی در بلندمدت حرکت کند.

نکته آنکه مسعود پزشکیان به عنوان رئیس جمهوری و رئیس شوراهای عالی امنیت ملی و فضای مجازی از اختیار و ظرفیت های قانونی بر خوردار است که بتواند نظر خود را در زمینه رفع فیلترینگ اعمال کند؛ اما طی این مدت خواسته در چارچوب وفاق گرایی عمل کند که نتیجه آن اظهار من الشمس است و شاید وقت آن رسیده که از اختیارات خود برای خروج از بن بست وفاق گرایی به خصوص در این زمینه استفاده کند. روشن است که با مرور زمان و فرسایشی شدن پرونده نزد افکار عمومی، آن مطلوبیت و کارآمدی معطوف به تحقق وعده نیز به تدریج رنگ باخته و کارایی خود را از دست می دهد.

نگاه اصلاح طلب

درباره تاج زاده و پیام های تسلیت به او سیاستمدار منحصر به فرد

محسن عوضوردی

کارشناس علوم سیاسی و روابط بین الملل

این روزها که تصاویری از امیدهای ملت ایران، با دو چرخه و پینگ‌پنگ منتشر می شود، عکسی از مردی منتشر شده که گرد سپید بر روی گیسوانش و چین و چروک های اضافه شده بر صورت نسبتاً تکیه داشت، همچون سردوشی های یک ژنرال، زیندگی می کنند. در تاریخ معاصر ایران، نااهای بسیاری هستند که در حوزه ی تفکر انتقادی و القای نگاه انتقادی خود به مسائل روز، دورانی ظهور و بروز داشته اند و دورانی دچار افکار شده اند. گاه غرق در مذهب تفکری نظیر چپ گرایی، گاه منتقد چپ اندیشی و گاه شیفته ی غرب گرایی و غرق در غرب زدگی. گاه افراط چپیه و ریش و تنسبیج، گاه کتوشلوارهای اتوکشیده و دستمال گردن؛ القصه هرکس به طریقی رنگ و لعاب ظاهر و عمق اندیشه اش را درگروگن کرده است. اندک کسانی بوده اند که تغییر رفتار و گفتار و پندارشان، نیت حق طلبی و حقیقت یابی شان را تغییر نداده و در جهان شان، متداوم بر پاشنه ی آزادی چرخیده است. سیدمصطفی تاج زاده، نمونه بارز این افراد

عکس: امین جلالی/ایرنا

درباره اظهارات دیروز قالیباف در مجلس پس از حملات اخیر به روحانی و ظریف

این بار علیه تندروها

را رعایت کردند اما این نباید استثنا باشد و در مورد همه باید این موضوع رعایت شود. «عبدالحسین روح الامینی، نماینده تهران در مجلس نیز با تشکر از ریاست مجلس برای صبری که در برابر برخی از حاشیه ها و بعضاً شائناژها دارد؛ گفت: «مجلس خانه ملت است، شأن و منزلت خانه ملت را پاس داریم.»

حمله به عارف جنجال آفرید

ماجرا از یک تذکر خارج از دستور شروع شد که یکی از نمایندگان **تندسرو تهران** در سخن علنی گفت: «طبق ماده ۲۲۴ آیین نامه، اگر ۱۰ نفر از نمایندگان درخواست اعمال ماده ۲۲۴ کنند، باید طی ۱۰ روز در کمیسیون بررسی و نتیجه آن اعلام شود.» او با بیان این ادعا که جایگاه آقای عارف غیرقانونی است، تاکید کرد: «۶ ماه قبل یعنی در اردیبهشت ماه، اعلام کردم با توجه به اینکه فرزند آقای عارف تابعیت کشور آلمان را دارند، جایگاه آقای عارف غیرقانونی است. قبل از آن هم با خودشان صحبت کردم. به ایشان گفتم اگر برنامه ای دارید که تابعیت لغو شود، ما صبر می کنیم. ایشان گفتند «خیر، بنده در کار بچه هایم دخالت نمی کنم.» من هم گفتم: «آقای عارف، قانون در کار ماها دخالت می کند.» بعد از آن، درخواست اعمال ماده ۲۲۴ را ثبت کردم و ۶ ماه هم پیگیری کردم؛ دیوان محاسبات نامه نوشته و قانون صراحتاً نوشته «کان لم یکن»؛ قانون شکنی از همین جاها شروع می شود.» این نماینده مجلس با ایراد اتهام «فتنه انگیزی» به برخی اطرافیان رئیس جمهور ادعا کرد: «بعضی از آقایانی که هر روز کنار رئیس جمهور و در شورای اطلاع رسانی دولت هستند و فتنه انگیزی می کنند، بازنشسته اند و جایگاه شان غیرقانونی است. همین آقایان در شورای اطلاع رسانی مجلس را می زنند و حتی برای خود رئیس جمهور حاشیه سازی می کنند. قانون فقط برای بدبخت پیچاها نیست؛ اخلاقاً، توافقا و وفاقا باید قانون اجرا شود. الان که آنها غیرقانونی

تأیید و تکذیب انتقال پیام آمریکا به ایران

تناقض های روند مسقط دارد

آزاد کند، اما به دلیل بدعهدی آمریکا این وعده عملی نشدو این اتفاق نیفتاد. «این در حالی بود که **فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت** عصر دیروز در گفت وگویی اعلام کرد: «وزارت خارجه پیام هایی را برای از سرگیری مذاکرات دریافت کرده است، راجع به کم و کیف پیام ها در فرصت مناسب توضیح خواهم داد.» تا لحظه تنظیم این گزارش، وزارت امور خارجه واکنشی به گزارش این رسانه عراقی نشان نداد. صرفاً پس از انتشار خبری مبنی بر سفر قریب الوقوع عراقچی به مسقط که ظهر دیروز منتشر شد، منبعی آگاه در گفت وگو با تسنیم، خبر انجام این سفر را تکذیب کرد. در این خبر آمده بود که قرار است عراقچی شامگاه شنبه در سفری از پیش اعلام نشده به مسقط برود و منبع آن نیز خبرگزاری عمان بود. آنچه در رسانه ها دست به دست می شد، تصویر این خبر در اکانت انگلیسی توئیتر این خبرگزاری بود. با توجه به این که خبر مذکور در حساب تائیدشده رسمی خبرگزاری عمان وجود نداشت، مشخص نیست اصل تصویر جعلی بود یا خبر مذکور از صفحه توئیتر این رسانه عمانی حذف شده بود.

چرا توجه ها به مسقط جلب شد؟

سفر ناگهانی **مجید تخت روانچی، معاون سیاسی وزارت امور خارجه** به عمان در هفته گذشته، اولین قدم جلب توجه ها به مسقط بود. با توجه به نقش عمان در رابطه ایران و آمریکا و تاثیرگذاری آن در شکل گیری روندهای مذاکراتی، به طور کلی هر تماس یا سفری از سوی مقامات سیاسی ایران در ارتباط با مسقط، از این زاویه مورد توجه قرار می گیرد. تخت روانچی در جریان این سفر نشست مطبوعاتی با رسانه های عمانی داشت و بر برخی اظهارات پیشین درباره چارچوب مذاکراتی و نگاه جمهوری اسلامی به این موضوع ابرازگر کرد.

گروه خبر: محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس فکرش را هم نمی کرد که پس از همراهی با تندروهای مجلس برای حمله به حسن روحانی و محمدجواد ظریف، خودش هدف بعدی سوپرانتقادی ها باشد و روز سختی را پشت سر بگذارد. قالیباف پس از این موضع تند سوپرانتقادی ها در مجلس در مقابل خود، تنه اراه را چرخش دوباره دید. روز گذشته قالیباف که سعی داشت در اداره سخن علنی مجلس از تکرار مکررات جلوگیری کند با جمله عجیب یکی از نمایندگان رویه رو شد که به او گفت: «اگر شما بخواهید خفه بشویم، به خدا خفه می شویم.» قالیباف در مقابل به او گفت: «شما هم صحبت می کنید هم شانتاژ. این خوب نیست.» با آنکه رئیس مجلس در روزهای اخیر و در راستای تخریب روحانی و ظریف بارها و بارها به اصلاح طلبان تاخته است اما این اصلاح طلبان بودند که در نهایت به حمایت از او پرداختند. **مهرداد لاهوتی، نماینده لنگرود** در این باره تاکید کرد: «برخورد آقای قالیباف در این مورد مشخص با آقای رسایی، کار بسیار درستی بوده است. ما میلیاردها تومان برای ثانیه به ثانیه اداره مجلس هزینه می کنیم. آقای قالیباف از صبح تمام تذکراتی که داده شده خارج از دستور بوده است. اجازه بدهید نام ببرم، فقط به عنوان مثال آقای کوچیک زاده تذکرای خارج از دستور داد و آقای قالیباف با حوصله تذکر را شنیدند، با دقت گوش کردند و پاسخ هم دادند، در حالی که تذکر خارج از دستور بود. آقای تقدعلی و آقای رسایی هم همین طور. من خواهم می کنم در هیئت رئیسه بنشینید و این موضوع را به صورت اساسی و ریشه ای حل کنید. واقعاً نمی شود تمام صحبت های خارج از دستور را گوش کنیم. در برخی موارد، حتی شما [قالیباف] هم زمانی که جلسه را اداره می کنید، در خصوص بعضی از تذکرات استثنا قائل می شوید. خواهم می کنم تصمیم بگیرید تا در اداره جلسه یک رویه مشخص و ثابت برقرار شود. آقای قالیباف در مقابل تذکر آقای رسایی آیین نامه

گروه خبر: در روزهای گذشته سبک تال های متناقضی از پیرونده مذاکرات ایران و آمریکا دریافت شده است؛ سبک تال هایی مرکب از اظهارنظرها، خبرهای تکذیب شده و سفر ناگهانی معاون سیاسی وزارت امور خارجه به مسقط. سفر مجید تخت روانچی به عمان پس از چندماه کم رنگی حضور مسقط در اخبار سیاست خارجی ایران، توجه ها را به این موضوع جلب کرد و روز شنبه این خبر منتشر شد که پیام آمریکا از طریق مسقط به ایران رسیده است اما خیلی طول نکشید که ابتدا یک منبع آگاه در گفت وگو با رسانه های داخلی این تبادل پیام را تکذیب کرد. بغداد الیوم مدعی بود این پیام حاوی ابراز تمایل آمریکا به از سرگیری مذاکرات ناتمام به خاطر حمله اسرائیل و سپس ایالات متحده به ایران و به دست آوردن یک توافق جدید است.

یک خبر و دو نظر رسمی

در روزی که گذشت، این تبادل پیام یک بار تکذیب و یک بار تأیید شد. **محمداسماعیل کوثری، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس** در این باره گفت: «این مسائلی که مطرح می شود بیشتر عملیات روانی است و این خبر را تکذیب می کنم. آن زمان که آمریکا با ما مذاکره می کرد چرا به مراکز هسته ای ما حمله کرد؟ این موضوعات عملیات روانی است؛ می خواهند خودشان را مظلوم نشان بدهند. ما ده ها بار با آمریکایی ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم مذاکره کرده ایم اما هر هیچ یک از این مذاکرات آن ها به تعهدات شان عمل نکرده اند.» او با اشاره به مذاکرات ایران و آمریکا پس از اشغال سفارت این کشور در ۱۳ آبان گفت: «بعد از تسخیر سفارت آمریکا در ایران، ۵۳ نفر از جاسوسان آمریکایی در اختیار دانشجویان پیرو خط امام بودند، آقای بهزاد نبوی با آمریکا مذاکره کرد و این افراد آزاد شدند و آن زمان مقرر شد که آمریکا پول های بلوکه شده ایران را

